

REDACȚIA
Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Vrăt de Duminecă pe un
— 4 coroane. —
Pentru România și
vrătinate pe un:
40 franci.
Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
focare publicaționale.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nerancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul IV.

Număr de Duminecă

Nr. 27

Cine strică...

(R) Rău poate face până și cel din urmă neghiob. Ba mai ales neghiobii fac horoboaze. În politica maghiară Bánffy pare că a ajuns în privința acestora la un renume pe care nici veacurile n'au să-l întunece. Cât a fost fișpan în Ardeal, mamele își speriau copiii cu el. Ajungând, spre uimirea tuturor, într-o bună dimineață, president al Dietei, începu șirul întreg de incurcături, chiar pentru stăpânire. Ear culmea mării sale, cel patru ani cât a fost întâiul sfetnic al M. Sale, se deosebește de măriile altor miniștri nu prin muncă rodnică, prin cuminenție și dreptate, ci prin neghiobie, nedreptate și prigoniri, săvârșite toate nu numai spre rău nostru, al naționalităților, dar spre batjocura chiar a țării, în care a răsturnat totul cu fundul în sus.

Virtutea aceasta d'a-i face pe Unguri de ris și de a-i învrăjbi nu numai cu noi, dar și între sine, o are baronul Bánffy și după ce a căzut dela putere. Pașunile nu l'au cuminențit adecă, ci mai ales l'am învrăjnit, să stăraie înainte pe calea în care și-a frânt gâtul — când a căzut de la putere.

Astfel, de când și-a tufințat foaia „Magyar Szó“, într-una tot zarvă pricinuește. Când ne mai lasă în pace pe noi, îi ia la frecuz pe Unguri. Și aume pe cei cari cărmuesc țeara.

Chiar acum, de pildă, se năpustește asupra lui Széll pentru că s'ar fi legat, în fața mitropolitului Meșianu, să ajute în Dietă 40 Români. Zadarnic a venit mai alaltăeri „Telegraful Român“, foaia mitropolitului și a arătat nețemeinicia celor scrise de „M. Szó“, zadarnic stăpânirea ungrească a crezut și ea de cuvântă să-l dea de gol pe Bánffy, arătându-l că e un mincinos și jumătate: Bánffy nu se lasă, ci-l dă înainte că s'a încheiat între Széll și Meșianu acel „contract“ care însemnează perirea Ungurilor!

Ce zice adică Bánffy? A lăsa să intre în Dietă Români naționaliști, cari să fie apărătorii drepturilor naționale, este un făcut neiertat. Acolo's Petru Mihály și Nicolae Șerban ori Ciocan dela Năsăud.

Români de aceștia, cari țin cu stăpânirea și nu turbură nici o apă, da, împotriva acestora nu are nimic!

A lăsa însă în Dietă atâția Români și de cei cari să fie acolo *parțid național*, este „îmbucătățirea Ungariei“, ori, cum scrie, în felul lui, „Magyarországban a nemzetiségek eldaraboltóság felé való vezetés“ (ceea-ce pe românește este peste puțință să traduci).

Pentru a-l înfațșa pe Széll ca primejdios, îl aseamănă cu T'aaffe (reșposatul), care șapte-spre zece ani de zile a stat în fruntea țării împărătești austriace, căutând să molcomească toate popoarele de sub scutul M. Sale.

După mintea s'acuiască a lui Bánffy ministru bun este nu cel-ce molcomește toate naționalitățile, ci care se dă cu capul de zid, cercând să schimbe firea lucrurilor, făcând alegeri cu baionetele, încât părea că iose în calea Tatarilor cari au năvălit în țeară și zicând în urmă, cu viclenie proastă: eată, țeara-i cu mine!...

Trist este însă nu faptul că Bánffy scrie neghiobii în foaia sa. La urma urmelor, hărtia e răbătoare. Ci trist e că se găsească încă Unguri cari nu se rușinează a sta în jurul unui om de pânura lui Bánffy. Astfel, reformatii din Ardeal îl țin în fruntea lor ca presidat al sinodului bisericesc. Mai zilele trecute cel din Șemnit, cu prilejul adunării minerilor, l'au primit cu alaiu ear acum e vorba să fie sărbătorit chiar la Nitra, unde Bánffy în săptămânile dintăiu ale stăpânirii sale a făcut, la alegere, o vârsare de sânge în cât o să rămână pomenită între cele mai mari cruzimi și blăstămății.

Înceleci pe o minciună: că stăpânirea s'ar fi cuminențit și ar căuta să atragă și naționalitățile în Dietă, spre a-și spune acolo dorințele și voința, — și faci astfel un taraboiu drăcesc, eată ce între Unguri te poate încă înfațșa ca *bărbat politic*, mântuitor al patriei!

Se înțelege că astfel bărbății mai cu minți, cari ar dori o apropiere între Unguri și Români, întimpină greutăți și ne mistuim puterile nu punând umăr la umăr spre binele țării, ci într'un războiu nealduit, care ar fi vremea să înceteze odată.

Turneul lui Bánffy. Baronul Bánffy, care decând a fost prim ministru și-a luat asupra-și că e bărbat politic serios, ear de când nu mai e ministru e cuprins de un ciudat neastâmpăr de a mai da odată cu... băta în baltă face acum un turneu electoral, cu scopul de a încheia în giurul său o grupare politică archișovinistă.

După cum aflăm din zările maghiare fostul pașă se va preumbla în curind prin Nitra, Mograd, Hont, Șemnitz, ca să convingă pe Slovacii locuitorii ai acelor ținuturi, că el Bánffy, reprezintă idea salvatoare a statului maghiar.

Calătorie sprinceanată!

Cehii în contra expediției în China. Foaia boemă „Narodni Listy“ în numărul de Mercur publică din cercul parlamentar un articol, în care se ocupă cu evenimentele din China și cere, ca numai decând să se formeze un birou de presă slav. Dacă ideea pangermană — zice numita foaie — ar eși biruitoare din războiul chinez, ar fi o nenorocire pentru întreaga Europa. Politica poporului ceh este lămurită, zice și politica aceasta trebuie defăițată, dar nu-i permis să devină o politică de vagabonzi. Politica aceasta are să insiste, ca-acest războiu în China să nu erumeze în paguba poporului ceh. Căci să nu creadă nimeni,

că în cazul unor sguduiri — s'ar grăbi cineva de undeva în ajutorul poporului ceh — încheie organul de la Praga.

OFEN-PEST.

Sovinistii 'și-au ieșit din fire!
Nici nu e modru să nu-i apuce năbădăile, căci la Viena s'a hotărât ca ori ce corespondență din Viena cu capitala Ungariei să fie adresată la *Ofen-Pest*, ear nu „Budapest“.

Înjură și se valetă suratele șoviniste, începând cu „Magyar Szó“ și terminând cu „Arad és Vidéke“, că nu-i băgată în seama mândrețea limbii lui Arpad.

Iată ce spune, în această privință gazeta pandurului de odinioară:

„Consiliul comunal din Viena 'și-a urcat apa la cap. Sub conducerea înțeleptului primar cetățean de onoare comite la nebunii una după alta, și cu tot chipul caută să se lege de capitala noastră maghiară“.

Și e firese ca așa să fie, se valetă „Magyar Szó“, căci lipsește de la cârmă „mâna puternică alui Bánffy“.

Foaia locală la rândul său spune la loc de frunte:

„Hotărîrea pasivă (pimasz) alui Lueger, de a scrie de aci înainte consecvent *Ofen-Pest* în loc de „Budapest“ a strânit în Ungaria pretutindenea o naturală revoltă“.

Revoltă, nerevoltă, „apa 'n cap“, „parșivenie“, — toate țipetele vâ sunt de geaba, „iubiților“ confracți, căci doar' Budapesta e colonie slovacă, mai târziu germanisată, și deși e capitala Ungariei n'o s'o maghiarisați așa cu una cu două.

Ș'atunci de ce atâta supărare, de ce atâtea spume la gură?

EAR ISPRĂVURI GEANDARMEREȘTI!

Pe Széll, așa se vede, nu-l lasă în pace laurii lui Bánffy-pașa, ci ține ca să câștige și el merite prigonind până și pe slujitorii altarului, numai pentru că sunt Români buni.

Eată într'adevăr, ce telegramă am primit eri dela Baia-Sprie despre isprăvurile mai nouă ale argaților stăpânirii:

Sute de geandarmi au străjuit patru zile pe părintele Lucaciu și pe toți credincioșii, oprindu-ne atât să ne adunăm la biserica Sfintei adormiri cât și să facem procesiuni religioase. Toți suntem indignați și cuprinși de mare durere. Inflexibili cum trebuie barbaria.

Credincioșii.

Protostăm, cu întreaga Românie, împotriva acestor prigoniri selbatice demne numai de pandurul Bánffy.

Zarvă în presa maghiară.

Din incidentul toastului ținut de ministrul de agricultură Darányi la banchetul agrariilor, la Expoziția din Paris, întreagă presa maghiară a găsit un prielnic subiect de discuție.

Am anunțat deja în numărul nostru de eri, că ziarul lui Falk Miksa, tartorul guvernamental „Pester Lloyd“, este cel dintăiu care a ridicat cuvântul, și de astă dată improșcând cu mult venin pe ministrul Darányi, — lucru neobișnuit până astăzi la acest habotnic; ba chiar l'a provocat pe Darányi să-și dea demisia.

În schimb, ziarul agrar „Hazánk“ și catolicul „Alkotmány“, jubilează, că ministrul a dat o palmă mercantilismului ovreiesc, vorbind în onoarea și pentru propășirea agrarismului, pentru victoria ideilor agricole.

La rândul său, semioficiosul „B-Hirlap“ caută să domolească erupțiunea lui „Pester Lloyd“ spunând:

„Ministrul Darányi... fiind-că era la un banchet în onoarea agriculților, să 'nțelege că a vorbit despre interesele și ideile agricole; n'a fost vorbă de politică, de tendințe agrare, sub cari unii nu pot înțelege altceva decât tendințe reacționare“.

În ori ce cas, hărjoneala ni se presentă ca o erupțiune a unei lupte oculte între iudaismul atotputernic reprezentat prin organul lui Max Falk și tendința anti-iudaică, de care ministrul Darányi a mai dat dovadă, cu toate protestările presei iudaice, atunci când a menținut în funcțiunea de secretar de stat pe Egan, care ca reprezentant al guverului a vestejit apucăturile jidovilor cari exploatau pe muncitorii Ruteni din Muncaci.

Din România.

Moartea lui Nicolae Krețulescu

Încă unul din ilustrele figuri ale generației trecute, care a lucrat la regenerarea și întemeierea statului român, a încetat din viață luni la 26 Iunie st. v. la orele 6 seara, la moșia sa Leordeni.

Krețulescu era boer de neam mare, descendent din Banul Iordache Krețulescu și Safta Krețulescu, fiica lui Constantin Brincoveanu, domnul Munteniei.

Nicolae Krețulescu a fost primul Dr. în medicină în țara românească, promovat la Paris în anul 1832.

A fost prim ministru sub domnia lui Cuza, apoi ministru de culte și instrucție publică, a ocupat funcțiuni ca ministru plenipotențiar la Paris, Roma St. Petersburg, etc.

Ca membru al Academiei Române, a ocupat demnitatea de preșdinte la această înaltă instituțiune în mai multe rânduri. Actualmente era preșdinte al Ateneului Român.

Cu Nicolae Krețulescu se stinge în linie bărbătească prima ramură a descendenților bărbătești din Iordache Krețulescu rămânând a doua ramură, din Iordache Krețulescu, reprezentat azi prin d-nii Em. Krețulescu, Em. Em. Krețulescu și Ralu Em. Krețulescu, eforti ai Așezământului și bisericii Krețulescu din București, întemeiat la 1722 de către Iordache și soția sa, Safta Krețulescu.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

Pe un an Cor. 20.—
Pe 1/2 an 10.—
Pe 1/4 an 5.—
Pe o lună 2.—

Pentru România și străinătate:

Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagine.

Domnii abonați sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația

„TRIBUNEI POPORULUI“.

Din Bucovina.

Se pare că rău 'i-a cântat cucul vestitul „Timpul“ de curând zămislit. Igonit din toate casele române cinstite, al treilea număr vrea să apară mai „național“. Se discută preterea: ea facultății teologice cu privire la alegerea rectorului Universității. În alt loc se dă un raport, despre rutenizarea succesivă a școlilor comunale din Mihalcea. Conceptul raportului ar fi acceptabil, dacă n'ar fi împreunat cu niște reflexiuni confuze, lipsite de sens și de logică. Reflexiunile aceste nenorocite tradează opera unui tont ce se opinteste să apară „servant“, producând în fine numai o neghiobi-gegonată. În urmă, ca să se insinue, poate astfel, încearcă a ataca pe păcătosul Arcadie.

De Bourguignon, Tumlrz etc. etc. nu e niciări vorba. Ceea ce agită cercurile române însă este denunțarea societății academice „Junimea“ din partea strinsurei din giurul „Timpului“, care vecște să se răsbune în acest mod contra academicilor, cari au răspins reptila, ce voise să se însinue cu de-a sila. Nici nu se poate aștepta alta de la detectivul lui Bourguignon. Disoalve toate societățile române din țeară, Românii naționaliști onesti nu se vor demite la detestabilul rol de lachei ai unui Bourguignon.

Junimenii vor trage consecințele lor din această denunțare și vor cere socoteala. Mai notăm, că Dr. Florea Lupu, spiritul acestei întreprinderi de gheșeft, are neobrăzarea de a nega cooperarea, anunțând numai un fel de simpatie platonică pentru fătul lui Bourguignon. Hazliu de tot!

Românii de bine își știu datoria și își cunosc interesele mari și sfinte cu mult mai bine de cât să se lase împinși în cursa vicleniei.

Reuniunea învățătorilor.

Sedința I.

A uarea generală a reuniunii învățătorilor noștri, întrunită ieri aici în Arad, a fost cercetată de un mare număr de învățători și învățătoare; precum și de mulți oaspeți aleși. Sala Seminarului de astădată a fost prea mică. Dovadă aceasta, cât de mult s'interesează învățătorii noștri de soartea reuniunii și prin ea de însuși soartea învățământului elementar pus în mâinile lor.

Dimineața pe la 9 oare pe dinsintea bisericii catedralei circulau în grupe numeroase învățători, așteptând începerea serviciului divin, la care au participat în corpore.

De la biserică merg la Seminar, unde președintele Teodor Ceonța dispune a se citi lista membrilor, după care s'a constatat că aproape toți învățătorii sunt prezenți. Afară de cei prea îndepărtați și unii cari și au cerut scuse, parte fiind bolnavi, parte reținuți pentru sărbătoarea zilei.

Din listă s'a mai constatat, că unii membri în decursul anului s'au mutat la cele eterne, pentru pierderea cărora reuniunea își exprimă condolența prin sculare zicându un jaleic „D-zeu să 'i ierte!“

Să cetește apoi actul sosit de la reuniunea soră din Caransebeș, prin care se face cunoscut reamintit că pentru adunarea prezentă a emis din stul său trei delegați: Ioan Marcu Iosif Velceașu George Jian cari s'o reprezente; ce adunarea generală cu viua plăcere la la cunoștință.

După acestea președintele Teodor Ceonța cetește frumosul și instructivul său cuvânt președial, primit de adunare cu tasufleșite urări de „să trăiască“, și viforoase aplause, după cari membrul Alexiu Dobos (Șiria), propune iar adunarea primește trecerea cuvântului președial la protocol.

Vicepreședintele Nicolae Ștefu saluă, în numele reuniunii, atât delegațiunea reuniunii Caransebeșene, cât și pe toți oaspeții cari au onorat cu prezența lor adunarea învățătorilor. Dintre oaspeții a distina în desosebi pe Prea C. Sa Domnul Aug. Hamsea arhimandrit și director seminarial și dl Stefan Antonescu, marele partinitor al reuniunilor învățătorescii, precum și pe subinspectorul regesc dl Alexandru Balogh.

Din frumoasa cunună de oaspeți mai notăm pe Domnii: Georgiu Papp, prof. gimn.; Georgiu Purcoriu, contabil consistorial, N. Margineanu, prof.; I. R. Șirvanu, publicist; Iancu Ștefănuț, secret. consist.; Dr. Silviu Suciu, ieromonah; Ioan Luca, jude în pens. etc.

Să ridică apoi dl Ioan Marcu, neobșitul secretar general al reu. din Caransebeș, și mulțumind ovațiunilor făcute delegaților lor arată, cu frumoase cunoștințe de cauză, însemnătatea reuniunilor învățătorescii, și necesitatea de a trăi acestea în strică legătură unele cu altele, căci numai așa se pot promova adevăratele interese ale culturale comune.

Înceiend cu frumoasele cuvinte: „Am venit frați — la frați“, își exprimă dorința de a ne vedea pe toți cât de curând întrunți în congres didactic. Adunarea îl aclamă din nou.

Urmează apoi „Raportul general“ al comitetului central, și al casierului și bibliotecarului cari, aceste din urmă se transpun spre censurare amănunțită respectivei comisiuni, în cari s'au denumit să lucreze membrii: Protasiu Giurlescu, Paul Duma, Iosif Tisu, Solomon Giurcorne, Dim Micu, Paul Stana, Damaschin Medrea, Iulia Plașa, Petru Perva, Romul Popovici și Ioan A. Muntean.

Fiind terminată programa șd'ntei prime, președintele înainte de ridicare, dă cuvântul dlui Stefan Antonescu, care s'a însinuat cu o propunere pentru această ședință. Dl Antonescu la rindul său, după o introducere ilustrată cu exemple, atât din gazetele române și străine, cât mai ales din viața de toate zilele a poporului nostru, prezintă propunerea în scris în care se constată că unul din scăderile poporului respective a țerancelor noastre este: totala

neconștință în cultivarea rațională a legumelor și a grădinet peste tot; ear de aici provine o parte însemnată a sărăciei țerănilor noștri. Domnul Antonescu, a ispitit cu de-amănuntul cauza pela țerancele noastre dela sate, și a aflat, că nu atât din lene, cât mai virtos din totala neștiință provine neglijarea grădinelor poporului nostru, cari în adevăr, mai pretutindenea sunt pline cu buruienți, brusturi, cucută etc. în loc de a fi plântate cu zarzavaturi atât de trebuincioase peste tot anul. Duul Antonescu crede că acest rău s'ar pute delătura, dacă învățătorii s'ar interesa cu mai mult zel de acest ram al economiei țeranului nostru, dându-i sfaturi și povește practice la cultivarea legumelor. Iar pentru ca și învățătorii să poate fi binepri-cepuți în ale legumăritului, propune reuniunii a lua însuși cauza în mână și a țierie un concurs cu premiu pentru compunerea unei broșure, scrise pe fațelesul țeranilor, și pe lângă un preț bogat, de cel mult 20—25 fleri, lășită printre țeranii noștri. Spre acest scop d-sa ofere reuniunii un premiu în bani gata de 50 (cinczeci) colioane. — Reuniunea primește cu bucurie propunerea dlui Antonescu, ear pentru premiul oferit îi dă laudă și mulțumită protocolară, între aclamări și aplause!

Propunerea se predă spre studiere și opininare unei comisiuni de 5: Petru Vanu, Alexiu Dobos, Paul Stana, Ioan Voluntru și Porfiriu Popescu. — După ce mai face o lulu Groșorean o propunere, că adică în comisia pentru socoți să lucreze și toți casarii despăștēmintelor, președintele ședinței, anunțând a li-a pe după amrazi la 4 ore.

De aici învățătorii s'au dus la prânz unde la „banchetul“ arangat în restaurantul fraților „Kass“, ear n'ăfi (ca mai mare parte) la restaurantul hotelului „Vas“, unde au și fost cei mulți încuștirați. Seara apoi s'au întâlnit aici cu toții la cină comună

(Va urma.)

Au uțat pe Dumnezeu!

În luna August se implinesc 900 de ani de când Maghiarii, ajunși să se așeze în vechia Dacie, s'au încreștinat, devenind astfel în stare de a-și asigura o existență mai trainică decât înaintașii lor: năvălitori asiatici, — sub scutul sfintei cruci.

Se implinesc nouă sute de ani de atunci, și strănepoșii Sfintei Ștefan, întâiul rege al Ungariei, parca nu mai vor să știe că crucea i-a mântuit, cum se vede din Comuniatul intin, circular ce face în această privință ministerul de interne reprezentanților săi din comitate, din care extragem următoarele:

... Ungaria oficială nu poate lua parte la aceste sărbări.

... pentru-că preoșimea catolică, care are o mare autoritate, a neglijat de a invita oficial la sărbări pe cele două case ale legisla-turii.

... iubileul de 900 ani al creștinismului în patria noastră e curat și exclusiv de un caracter bisericesc.

Eată unde a dus pe Maghiarii ovreisarea patriotismului!

Și nu 'și dau oare seamă atotputernicii de azi, că eel ce pierde credința, pierdese va?

Răsboiul din China.

Afacerile din China au ajuns azi la un stadiu ne mai pomenit. Omorurile politice se întrec unele pe altele. Principele Tuan, nou împărat, usurpator al tronului chinez, și a găsit și el dușmanii; cea dintăiu încercare de a-l ucide s'a făcut, de astă-dată însă fără succes. Pe scurt: viața oamenilor, fără deosebire de rang și neam, în țeara Chinezilor atērnă de-un fir de așă.

Față de aceste vești, zi cu zi sosesc știri și declarații diplomatice care de care mai viclene, cari cearcă să justifice cu ori-ce preț procedura Chinei oficiale. Chinezii acuză și azi: că străinii sunt tâlhari, că ei atacă lumea pacnică din țeară etc., ear veștile înflorătoare despre baia de sânge creștin din Peking, caută acum să le desmintă și să le paralizeze prin știri, că străinilor din Peking nu li-s'a făcut nici un rău; deși toată lumea se întreabă, dacă mai e azi acolo vr'un suflet de creștin în viață?

Alte știri de însemnătate nu sunt; toate se petrec în taină, fără-ca lumea să poată fi esact informată despre cursul adevărat al evenimentelor.

Din știrile mai noue înregistrăm următoarele:

Londra, 12 Iulie. Generalul Jung-Lu a însărcinat pe adjutantul său, să omoare pe usurpatorul de tron Tuan. Adjutantul s'a și furișat peste noapte în cortul acestuia, dar el s'a trezit la timp și a desarmat pe atentator și după câte-va minute l-a decapitat înaintea cortului în chipul cel mai crud, ear capul 'i-l-a trimis generalului Jung-Lu.

Ziarul „Daily Express“ cu data de 6 I. c. n. are știrea din Tienchin:

Azi generalul armatei chineze, după o luptă de 6 oare, a recucerit earșți arsenalul dela ostul Tienchinului și a pricinuit mari pierderi trupelor străine. Comandantul armatei japoneze a cerut ajutor grabnic.

Londra, 12 Iulie. Lul „Times“ 'i-se raportează din Shanghai cu data de ieri:

Dela Nin-Ciuang la 12 miluri spre ost se află 40.000 soldați din Mandșuria. În 7 I. c. o mică trupă rusească s'a întâlnit cu ei și s'a produs o luptă vehementă, despre al cărei sfârșit nu se dau amănunte. Străinii din Nin-Ciuang au fost luați în scut pe vasul rusec.

Londra, 12 Iulie. „Daily Mail“ raportează din Shanghai cu data de ieri:

Li Hung-Ciang a primit azi un ordin împăresc, în care e provocat să plece imediat la Peking. Generalul Juansikal, se zice, a primit dela Peking știri despre dușmării strajnice între capii diferitelor partide chineze. Se confirmă știrea despre decapitarea oficerului trimis de generalul Jung-Lu pentru uciderea prințului.

Secretarul privat al împăratului, profesorul universitar din Peking, Suhlaoui, a fost ucis de Boxeri împreună cu toată familia și cu încă alți 60 de oameni.

Cu data de 11 Iulie se telegrafează din Shanghai:

Din sorginte chineză se anunță, că străinii din Peking până în 5 Iulie se aflau în viață și că situația lor nu e tocmai desperată.

Londra, 12 Iulie. „Daily Express“ publică din Shanghai următoarea știre:

Prințul Tuan a declarat, că va face tot ce s' poate, ca să scutească pe ambasadorii remași încă în viață. Dacă însă aceasta nu 'i-ar succedea, China oficială nu poate fi făcută responsabilă de cele ce se întâmplă, fiindcă mânia Chinezilor crește în raport cu sporirea de trupe străine, cari nimicesc țeara șiucid poporașiunea chinăză. Acest decret publicat este iscalit — spune numita foaie — de numele împăratului Tuan.

Despre procese.

Multe sunt relele, cari bântue între plugarii nostri. Unul dintre aceste rele este și obiceiul, că pentru lucruri mici și neînsemnate ei se încercă în procese și judecăți. Sute și mii de casuri putem arăta, prin care familii cu stare materială bună au ajuns numai și numai din pricina proceselor, — la sapă de lemn.

Până mai sunt în lume oameni răi și nedrepti, nu e nici o mirare, dacă din întâmplare și celui mai blând și pacinic om i-se poate întâmpla, ca să se arunce în procese. Și durere, că în cele mai multe casuri, atât plătitorul, cât și cel pilit știu că au dreptul sau nu.

Cele mai multe procese se nasc din pricină, că oamenii nu și pot limpezi destul de bine afacerile lor ce le au între sine, eară alții poate că din adins nu voesc să le lămurească, nu fac contracte destul de bune și după lege, dau cuitanțe rele și și socoteli încurcate.

Lucrurile acestea s'ar pute încungiura, dacă economii nostri și-ar câștiga mai multe cunoștințe în școale, cu deosebire în ce privește facerea de acte civile și în socoteli. Școlarii nostri, după ce es din școala de toate zilele, intră în școala de adulți. Eu, după a mea modestă părere, cred, că aici în școlile de adulți ar trebui să se pună mai mult temei pe partea practică, pregătind astfel școlarii pentru viață. Aici să se deprindă adulții, a-și spune gândirile în scris într'un mod simplu și lămurit, și nu în mai multe înțelesuri. Deprinzându-se astfel tinerimea în școala de adulți la lucruri de acestea, mai târziu, în viață, având să încheie cu cineva vre-o afacere de drept, va ști să se înțeleagă cu el asupra tuturor punctelor, și cele hotărâte va ști să le pună la înțeles pe hârtie. Eată un mijloc de a mai scăpa lumea de procese și judecăți!

Au doară lucru mare e acesta, de a ști face contracte și obligațiuni? Se cere numai ca amândouă părțile să se înțeleagă bine asupra tuturor punctelor ce privesc afacerea dintre ei, în mod limpede și cinstit cele hotărâte să le pună pe hârtie, eară în mod limpede, pe față și fără de

sfială apoi să se pună numele fiește-cărui, locul, timpul și datul în actul ce-l încheie între sine. Înainte de a încheia apoi documentul, să-l mai cetească odată, ca să vadă dacă s'au pus toate punctele, asupra cărora s'au făcut învoiala. Făcându-se învoiala în scris, în aceasta să se pună toate condițiunile, despre cari au avut înțelegere, și să nu se lase nimic afară sub cuvânt, că o vor ține minte, fiindcă tocmai aceasta poate fi mărul de ceartă și poate da naștere la un proces.

Mai multe greșeli se fac în privința aceasta între neamuri și prieteni, cari cred că prea iau lucrul atât de serios, cum este. De multe ori apoi, prietenia se prefăce în dușmănie. Dar să ne gândim și la aceea că omul este muritor și că urmașii nostri, pe lângă toată bunvoiața nu pot cunoaște cugetele noastre și înțelegerea ce am avut-o îndeosebi. Mai departe este bine, ca să ne deprindem să punem pe hârtie în fiește-care Duminecă, toate lucrurile, despre cari am avut înțelegere, fie și numai cu graiul, și cari sunt de oarecare însemnătate

Lucrurile și lucrările să le ținem în bună rânduială. Cuitanțele și alte documente să le păstrăm bine și curate.

La finea fiește-cărui an să ne uităm peste hârtiile ce le avem, și să delăturăm pe acelea de cari nu mai avem trebuință. Sunt unii oameni, cari păstrează în lădițele lor cvitanțe, polițe de asigurare, libele de dare învechite fără de nici o însemnătate, hârtii fără de nici o valoare, se află deasupra peste cele bune, așa că dacă ai să cauți vre-o hârtie de trebuință, trebuie să cauți zile întregi.

Economul cu minte va păstra bine contractele și celelalte hârtii privitoare la moșia sa, la casa sa, și nu va cerca să-și mărească locurile pe cale nedreaptă, furând la an câte o brazdă dela vecinul său, și nici că va suferi, ca vecinul său să-i taie din locurile sale.

Pentru a ne feri de procese și judecăți, mai este un mijloc foarte simplu, pe care dacă-l vom aplica regulat și bine nici odată nu vom ajunge în starea de a săvârși fapte vrednice de pedeapsă.

Acel mijloc este observarea celor zece porunci. Acestea se învață în

școala și se esplică cu privire la aplicarea lor în viață, așa, că nimeni nu se poate plânge, că nu le știe și nu le înțelege. Cine urmează conștientios celor cuprinse în cele zece porunci, acela foarte arare-ori poate ajunge în necaz.

Și prin aceste spuse până acum îi putem pe țeranii nostri abate și feri de procese; dacă ei vor urma cele zise, anevoe vor ajunge în starea ca să se încerce în procese. Dacă totuși cineva este silit ca să înceapă procesul, apoi să se ferească ca de foc de advocați fără diplome, fiindcă aceștia voesc să pescuiască în tulbure, și de cele mai multe ori prind pe amândouă partidele în cursă și le store după placul lor.

Dacă cineva este silit a începe proces, apoi acela să meargă la un avocat cu nume bun, acestuia să-i spună adevărata stare a lucrului, să nu retacă nimica, și dacă cunoaște cumva apucăturile contrarului, să i-le spună și pe acelea. Numai fiind avocatul bine informat, știe cum și de unde să înceapă procesul, și cum să-l ducă la sfârșit bun. Să adunăm bine și toate dovezile, cu care putem combate pe contrar, și acestea să le dăm la mâna avocatului.

La pertractările cu graiu viu înaintea judecătorului — să fim cu luare aminte, să spunem lucrul simplu și pe scurt, să fim cu bună-cuviință și să nu amestecăm alte lucruri, care nu se țin de obiect. Dacă protivnicul este gata să încheie pace, să nu-l respingem, și să nu ducem lucrul până la cuțit, ci să stăm cu el de vorbă și să cercăm, nu cumva putem face pace. Cel mai potrivit moment de a veni la o învoială cu protivnicul nostru este atunci, când simțim, că cumpăna dreptății este pe partea noastră, și protivnicul începe a deveni îngrijat. Un astfel de moment însă să nu ne facă nici decum încăpăținați, căci e mai bună o învoială strimbă, decât o judecată dreaptă.

Plugariului harnic trebuie să-i pară rău după zilele de lucru perdute pe la judecătorie și pe la avocat. Marii pagube ne pot aduce procesele, și de aceea să ne ferim de ele. Câte grijă, câte nopți nedormite, câtă supărare, câtă neliniște sufletească ne aduc procesele! Ba chiar

când te afli la lucru, gândul tău este tot la proces. De aceea, fiecare om să se ferească de procese, cât numai se poate.

Om ușuratic, pizmătareț, dușmănos, blăstemat și răutacios la inimă trebuie să fie acela, cărui îi plac procesele, sau care poartă procese din dragoste și obicei.

Din fericire astfel de oameni sunt puțini și rari, și pe cari sunt, îi cunoaște împregiurimea întreagă, pentru-că aflându-se în toate zilele pe calea judecății și pe la advocați, lucrul le rămâne înapoi, se îngroapă în datorii și, în sfârșit, ajung la sapă de lemn; li-se vinde moșia, eară copiii sunt siliți a lua lumea în cap.

Țeranii nostri — o repet — să se ferească dar cât numai pot de judecăți și procese, ca să nu fie siliți a se căciuli pe la străini, cari îi iau în bătaie de joc și rid de prostia lor. Căci adevărul vorbind, cu durere trebuie să constatăm, că nici un popor din patrie nu e încălțit în atâtea procese ca poporul nostru român.

Incheiu cu proverbul: „Cela ce se tot prește, averea și-o cheltuește“.

Iladia, în Iunie 1900.

Mateiu Milencoviciu,
învățător.

Din Năsăud.

Concertul și teatrul reuniunii române de cântări.

Frumos lucru să poți ocupa un bun loc de privit în o sală, care e plină de ființe drăgălașe, cu frunți ridicate și senine, cu tinerețe și nevinovăție în ochi, cu surisul pe buze și cu liniștea sufletească în inimă. Rară bucurie poate simți un Român, care asistă la o producțiune unde tinera Thalie română își începe debuturile sale.

La 7^{1/2} oare seara în sala de gimnastică dela gimnaziul grănițaresc se începe o mișcare mai vie, căci ființele așteptate cu mare dor de cavaleri sosiau una câte una. Surisuri dulci, stringeri de mână, câteva cuvinte de bună venire — eată începutul acestei petreceri, al cărei epilog a fost pentru mulți un ce plăcut, duios, ear pentru alții... tragic.

Sala începe a fi din ce în ce mai sgomotoasă, când se dă semnalul că concertul începe.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

Poesii populare.

(Din Gurba).

Mândruță dela munte,
Nu-ți purta părul pe frunte,
Că s'aud vorbe prea multe.
C'o auzi maică-ta
Ș'o zice că io-s vina:
Maică-ta ar pute face
Nouă să ne dee pace,
Să ne iubim cum ne place,
Că maică-ta știe bine,
Că ție și drag de mine,
Tot ca și mie de tine.

Am o mândră ca-o cruce,
Dar la lucru n'o pot duce;
Dimineața-i roua rece
Pe l'ameazăzi se încălzește,
Ear cându-i pe la ujină
O mușcă țintari de mână
Și ea zace-o săptămână.

De cându-i mândra pe lume,
Dracu i a mai zis pe nume,
Ci i-am zis tot mândra mea,

Doară nu-s'o mânia,
Că și-o mândră ce-am avut,
Tot pe palmă o-am ținut,
Nici așa nu i-a plăcut.

Câte rele-or dat de mine,
Tot mă mir ce mă mai ține;
Câte rele m'or mâncat,
Tot mă mir cum am custat.

Pagubă de Dumnezeu,
Omul bun la locul rău,
Dar pagubă-i și de mine,
Ca să ieu pe fle-cine,

Bate, Doamne, pe mândra,
Cum bate vântul funza,
Și pe față și pe dos,
Până cade toată jos.

Nu-i da, Doamne, mândrii bine,
De ce m'a lăsat pe mine;
Dar nu-i da nici mare rău.
Poate c'am lăsat-o eu.

Fetele din satul nost
Tot umblă după frumos,
Dar frumșetea nu s'acatăș,
De fle-ce muhundeatăș.

Bate-î, Domne, om urât,
Căci și noptea-i mohorât,
Eară omul cel frumos
Și noaptea e vederos.

Cine iubește și lasă,
Bagă-î Doamne boală 'n oase,
Că și eu mult am iubit
Și Dumnezeu m'o ferit.

Câte tute, câte mute,
Toate au bărbați de frunte,
Dar eu, nevastă ca mine,
N'am bărbat num'o rușine.

Culese de: Pavel Cismașiu,
juac și cantor.

(Din Pădurani).

Cucule cu pene rare,
Mândru cântă la pĂcurari
Și 'n căsarme la jendarî;
Cucule cu pene scurte,
Mândru cântă vara la munte,
Și 'n căsarme la regute,
Vino cântă și la mine,
Că te-oiu ține cât de bine.
Cu colac în lapte dulce
Tot cu turte și cu vin,
Să nu ne mai despărțim.

Tu, bade, aș'ai gândit,
Că nu-î modru pe pământ,
Să pice 'ntre noi urât,
Dat-a Dumnezeu c'un bine,
De-a picat ura pe tine
Și nu trebuiești la nime.

Spune-mi, Doamne, ce să fac,
Care-mi place, eu nu-î plac;
Spune-mi, Doamne, ce să fie,
Cui plac eu, nu-mi place mie.

Bate-mă, Doamne, să zac,
Intr'o grădină cu mac,
Cu mândra pe după cap.
Bate-mă, Doamne să mor
Intr'o grădină cu florî,
Cu mândra de sub-suorî.

Haî, bade, să ne iubim
Ș'apoi să ne poreclim:
Rozmalin de p'arătura,
Dulce-al fost, bade, la gură;
Rozmalin de pe arat,
Dulce-al fost la sărutat.

Val de mine mor, m'apriind,
Și n'am voie să mă 'ntind;
Să-ți cuprind eu mijlocelul,
Cum cuprind lupul mielul.
Adunate de: Atanasu Lazar,
Inv.

Punctul prim al programului „*Stupul de albine*” marș aranjat de E. Ștefănuț, al doilea „*Nu-i dreptate nu-i*” de G. Dima. Ambele bucăți au fost executate cu precizie de corul reuniunii. Punctul trei „*Poet și țără*” avertură de F. Suppè, cântată la pian de d-șoara *Estela M. Luchi*, care fu executată în mod admirabil. Fu aplaudată. Punctul patru „*Ziua eternă*” cor dublu, de E. Ștefănuț. O compoziție grea, dar foarte frumoasă, fu executată bine de corul reuniunii. — Punctul cinci „*Sulamith*” operetă de Davidsohn, cântată pe violină de *Alex. Rusu*, acompaniat la pian de d-șoara *Lucreția Moisiș*, a fost cu multă precizie și dexteritate executată. Au fost frenetic aplaudați. Concertul se încheie cu admirabila „*Lugojană*” de Vidu.

După concert a urmat piesa teatrală „*Soare cu ploaie*” de I. Vulcan. Rolurile principale de dame predate de d-șoarele: *Emilia Mischinger*, *Lucreția Moisiș* și *Letiția Murășian*, cele secundare predate de d-șoarele *Ana Filipan*, *An. Ventilă* și *Ol. Moisiș*, precum și cele bărbătești au fost foarte bine jucate.

Constată cu vie satisfacție că reuniunea noastră sub conducerea înțeleaptă a presidentului profesor *Alexandru Halilă* înfloresce, iar corul reuniunii sub dirigența d-lui profesor de muzică *Emil Ștefănuț* a progresat, că acum se poate numera între cele mai bune coruri românești.

După teatru se începe dansul cu naționalul joc al Someșenilor: „*Someșana*”. Un vals admirabil urmează, apoi petrecerea și în adevăratul curs.

Dacă mi-ați zice să fac caracteristica concertului trecut, aș zice, că a fost un vis dulce, tainic și ademenitor, care a fugit deodată cu tainicul nopții, lăsând în inimile noastre o amintire scumpă și pentru mulți în vece neștearsă.

Căci ori cum, este prea crud, prea fără considerație de umanitate să ai niște ochi atât de ageri, atât de fermecători ca *Elena*, cea cu haină roză, ori să fi atât de drăgălașă ca *Emilia* cea sveltă și în sfârșit să ai pe vino 'neoace într-o măsură atât de mare cum i-au avut toate Româncile dela concert.

În chipul acesta se fură inimile, se nimicește liniștea nopților...

Nu mă pricep la toalete, dar am văzut că frumoasele noastre au fost cu un deosebit gust îmbrăcate. Nu mă pot împăca cu împrejurarea că nu am văzut nici un costum național. Dacă acest costum are intrare în saloanele regale și aristocratice din București, pentru ce nu poate servi el spre decoarea petrecerilor noastre?

Dorel.

Programul

festivităților aranjate cu ocaziunea adunării generale a „*Societății pentru fond de teatru Român*”, ce se va ține în Abrud Duminecă, la 9 (22) Iulie a. c. și zilele următoare.

I. Sâmbătă, în 8 (21) Iulie.

1. Primirea oaspeților în Zlatna, în timpinarea în Bucium-Cerbu și încuadrarea lor. 2. Seara la oarele 7.: Intruire de cunoștință în grădina publică la „*Erdős*”.

II. Duminecă, în 9 (22) Iulie.

1. Participare la serviciul divin în biserica gr.-or. română din loc la oarele 8^{1/2}. 2. După biserică la oarele 10^{1/2}.

Ședința I.

a adunării generale a „*Societății*” pentru fond de teatru român, în biserica gr.-or., după programul publicat de comitetul acestei societăți. 3. La oarele 1^{1/2} după-amează:

„*Banchet*” în sala hotelului „*Detunata*”. — Biletele pentru *banchet* à 6

cor. se pot cumpăra în prăvălia d-lui *Samuil David* negustor în piață. 4. La oarele 4 m. m.:

„*Petrecere populară*” în grădina publică la „*Ince*”. Prețul intrării: de familie 2 coroane și de persoană 1 coroană. Solvirile se fac la cassă.

III. Luni, în 10 (23) Iulie.

1. La oarele 9 a. m. Parastas pentru memoria membrilor răposați ai „*Societății*”, în biserica gr.-or. română din loc. 2. La oarele 10 a. m. după serviciul divin:

Ședința a II-a

a adunării generale a „*Societății pentru fond de teatru român*”. 3. La oarele 8 seara precis.

„*Serată teatrală cu dans*”, în sala hotelului „*Detunata*”. a) Prolog, de *Iosif Vulcan*. b) „*Trei păsări de dame*”, comedie în trei acte, localizată de domnul *Emil D. Fagure*. Personajele: *Tache Oțeleanu*, rentier d-nul *Aurel Oprea*; *Aglaiă*, nevasta lui d-șoara *Virginia Pușcariu*; *Tiberiu Ghiulea*, căpitan în retragere d-nul *Emanuil Barabă*; *Zoe*, nevasta lui d-șoara *Otilia Pușcariu*; *Nae Toloioi*, moșier d-nul *George Țințariu*; *Tareța*, nevasta lui d-șoara *Elena Adamoviciu*; *Sevastița*, fata lor, d-șoara *Florentina Șulțiu*; *Gogu Gogulescu*, student în drept d-nul *Vasile Stan*; *Elena Falger*, tinăvă văduvă d-șoara *Victoria Pușcariu*; *Iulișca*, servitoare la dna *O. Ileana* d-șoara *Octavia Stoica*; un comisar d-nul *Rancea*; un curier telegrafo-postal *Ioan Iancu*; doi birjari „. . .”. După teatru dans.

Prețurile de intrare pentru teatru și dans: scaunele de lângă prosceniu de persoană 3 coroane. Locul I. de persoană 2 coroane. Locul II. de persoană 1 coroană 60 flet. Partere 1 coroană.

Bilete se află la prăvălia *Sam. David* în piață și seara la cassă.

Pentru ori-și-ce informațiuni, privitoare la petrecere și teatru, a se adresa d-ni *Dr. Alexandru Borzic*, medic cercual (președintele secției).

IV. Marți, în 11 (24) Iulie.

La oarele 6 dimineața: excursiune la stâncă „*Detunata*”. Plecarea se va face din *Abrud*.

V. Miercuri în 12 (25) Iulie și în zilele următoare, arătându-se dorința, se fac excursiuni:

1. La minele de la *Roșia-Montană*. Înșinuirile se fac la parochial gr.-cat. din *Roșia-Mont. Ioan Maior*.

2. Excursiune la *Vidra*, la *Cataract*, la dealul *Melcilor antidiuviani* și la casa lui *Iancu*, apoi la *Albac* și la casa lui *Horia*. În fine

3. La *Ghiștarul de la Scărișoara*. Pentru informațiuni a se adresa parochial gr.-or. din *Abrudsat*, *Iosif Gomboș*.

Înșinuirile pentru trăsuri de la *Zlatna* la *Abrud*, pentru încuadrare și pentru participare la *banchet* se fac la *Dr. Laurențiu Pop*, avocat.

Binevoitorii participanți sunt îndosebi rugați a face înșinuirile acestea cel mult până în 12 Iulie st. n., fiind că la casă contrar vor întâmpina greutăți cu acuirea trásurilor, respective participare la *banchet*.

Spre orientare: se avisează Onor. public, că mai acomodată este a se face călătoria de la *Alba-Iulia* la *Zlatna* cu trenul de la carele 10 a. m. și că prețurile unei trásuri tur și retour din *Zlatna* la *Abrud* e 24 coroane în fiecare trásură pot avea loc 4 persoane. Biroul de informațiuni se află permanent în localul casinei române din loc în amândouă zilele. *Abrud*, 6 Iulie st. n' 1900.

Comitetul aranjator.

EXAMENE.

Brașov, 26 Iunie 1900.

Examenele publice la gimnaziul nostru din Brașov s-au început în ziua de 26 Iunie v., durând înainte de amiază până la 11^{1/2}, când s'a încheiat seria aceasta prin declamațiunea tinăvă *Danielopolu* și *Giljar*, un dialog decurs între „*Despot* și *Ciubar-Vodă*”, fragment din drama lui *V. Alexandri* ce poartă numele celui dintăiu dintre eroi.

Atât examenul, cât și expozițiunea aranjată cu această ocaziune au fost cercetate de un număr public, care în chipul acesta își arătă interesul său față de această instituțiune națională-culturală a noastră. S'au expus anume vederi, — în anul iubitor al gimnaziului — tot ce gimnaziul nostru posedă mai frumos, tot ce interesează pe un public, care privește cu venerațiune la acest staț altar al științelor, s'au expus toate acele mijloace, cari ușurează elevilor însușirea și îmbogățirea cu idei prelungire de pe toate terenele științei. Și într'adevăr gimnaziul nostru se poate lăuda cu un număr frumos de mijloace de natură aceasta, ceea ce e un puternic motor pentru ajungerea scopurilor, es le are o instituțiune culturală și o indispensabilă condițiune pentru ușurarea instruițiunii.

În „*Muzeu*”, sala în care mai înainte din cauza lipsei de spațiu erau aglomerate cele mai multe obiecte se află acum numai ramul zoologic și mineralogic al științelor naturale. O frumoasă colecțiune de cele mai frumoase paseri, din țările cele mai îndepărtate își atrag atențiunea prin coloritul viu al penelor, prin forma și prin mărimea lor. Dar prin pozițiunea-i gata de atac mi-a impresat mai mult un cocoș de munte de pe sudul Sileziei, dăruit de d-l *Dr. Hosanu*. *Guinea Olandeză* e reprezentată printr'o admirabilă colecțiune de șerpi dăruită de d-l *Dr. Sterie Ciurcu*.

Într'o altă sală se află expuse pe lângă chipurile arborilor, a plantelor din zona ferbinte și colecțiunile de plante ale elevilor presate cu multă îngrijire apoi câteva erbare generale ale Europei de mijloc și alte lucruri care de care mai interesante și mai instructive. Artele, — desenele și pictura în deosebi — încă nu lipsesc din această expozițiune. Desenele geometrice sunt făcute cu mare acuratețe, iar câteva tablouri executate de elevii din cl. IV gim. *M. Popescu* și *N. Popp* storce admirațiunea publicului, că-ți deși începători, totuși au arătat o deosebită pricepere și mare siguranță în mărirea penelului și în colorirea tablourilor lor.

Mapele geografice, diferite obiecte de însemnătate istorică și o bogată colecțiune numismatică se află expuse separat într'una din sălile gimnaziului. O mică teleagă — în miniatură — trasă de doi cai sprinteni. *Achille* în carul de luptă, ear față'n față cu el *Hector* gata de luptă își reamintesc *Iliada* cu farmecele ei, pe *Nestor*, de pe buzele căruia ca mierea de dulce curge cuvântul; o dalță și o săcură de bronz se află în nemijlocită apropiere de acestea, ca rămășițe ale timpurilor preistorice.

Urme de pe timpul Romanilor și Grecilor, martori ai faptelor mărețe ale acestora aflăm un mare număr de piese de aur, argint, aramă și bronz. Ca fiind de o deosebită importanță mi-am însemnat mai mulți denari de pe vremea consulilor, apoi de pe timpul împăratului *Iustinian*, ear din Grecia de pe timpul lui *Lisimachos*.

Laboratorul fizical este înțesat de ne numărute instrumente, cari au făcut furori prin timpurile mai nouă, în aparat de fotografiat cu razele lui *Röntgen*, precum și diferite fotografii făcute cu acesta, o considerabilă mașină din amo-electrică și o lungă serie de alte aparate, tot atâtea rezultate și dovezi ale străinței oamenilor în timpurile din urmă.

Aceasta este frumoasa expozițiune de la gimnaziul din Brașov, o expozițiune, care face onoare nu numai Brașovenilor, „în special”, ci întregului popor românesc, căci e o puternică dovadă despre ridicarea noastră din întunerecul neștiinței, din întunecarea lumină, dela moarte la viață într'un timp scurt și între împregiurări atât de grele.

Const. Moga.

Socodor, 24 Iunie 1900.

Învățământul nostru popular, deși cu încetul, dar totuși face progres îmbucurător, deși nu de o potrivă și în același grad în toate locurile. Aceasta a putut observa ori-cine, dacă a petrecut cu atențiune famulțirea școalelor noastre profesionale, dacă a fost cu privire la pașii întreprinși de cei chemați pentru îmbunătățirea stării învățământului, și în fine dacă s'a interesat de școala populară. Când afirm că învățământul nostru profesional progresa bine, mă bazez pe rezultatul examenelor din estau, asemănându-l cu rezultatul altor ani cu 5—10 ani înainte de aceasta, când rar se putea vedea ici-colea câte un examen mai de ceva treabă, până când în anul acesta ca reprezentantul *Venerabilului Consistor* din tractul *Chișineului* am aflat că mai de-a rindul a fost totuși bun, făcând excepție numai o comină fructușă din acest tract.

Tot-deuna cu plăcere am asistat la examene, punând mare temeiu pe ele, și-mi place a judeca vrednicia învățătorului, și vrednicia locuitorilor unei comune după frecuența școlară, și după examenul școlărilor din respectiva comună.

Îmbiindu-se ocaziunea și în anul acesta, am luat parte la mai multe examene, și mare a fost bucuria mea văzând cam unde din edificiile de școală din cele veche, cari mai mult erau necorespunzătoare în toate privirile astăzi sunt înlocuite cu altele nouă corespunzătoare scopului, și că sunt zidurile cele mai frumoase din respectivele comune văzând în acele școli învățătorul într'adevăr devotați cauzel învățământului, învățătorii, cari au luat la suflet sfânta cauză a învățământului, văzând cum băieții și fetele Românilor noștri economi, pe lângă rugăciuni și istoria biblică, pe lângă socota, scriere și estire corectă dau răspunsuri îmbucurătoare din istoria naturală, exercițiile intuitive și constituție, văzând mai departe asistând la examene și părinții școlărilor, precum și alți fruntași în număr frumos, care împregiurare dă a înțelege interesarea lor de școală.

G. Lazar, preot

Examenul din *Uvin* (comitatul *Andul*) s'a ținut cu băieții la școala română la 5 Iunie. Cu acest prilegiu învățătorul nostru *Demetriu Popovici* a doborât din dăstol, că cu drept cuvânt i-se cuvine numele de „*dascăl*”.

Răspunsurile băieților au pus în umire pe toți. Mă mărginesc a spune numai, că un asemenea examen rar s'a mai văzut undeva. Nu-i vorba, avem mai mulți învățători harnici, dar *Demetriu Popovici* par'că e neîntrecut. A fost călduros felicitat de întregul public de față. Răspunsurile mieilor noștri copii într'atăta m'au îndestulat încât eu ca membru în comitetul nostru parochial, i-am și premiat pe vre-o 6 înși. Am văzut așadar un examen cum rar se pot vedea și cum la noi nu a fost nici odată. Recunoștință se cuvine harnicului învățător: dar totodată i și rugăm, ca și în viitor să ne faci partaș de asemenea lucruri, lucrând și mai departe cu aceeași rivniță la luminarea neamului, din al cărui șir a eșit, și să fie convins, că poporul din *Uvin* îi va fi totdeauna recunoscător.

Teodor Sărb al lui *Todor*, membru în comitetul parochial.

Intimpinare.

Onorată Redacțiune!

Prilipeț, la 9 Iulie, 1900.

La articolul din „Valea Almajului” apărut în Nrul 113 al ziarului „Tribuna Poporului” îmi permit a răspunde următoarelor:

E drept că port un nume polonez și măndru mă simt, că am derivarea dela o națiune nobilă, dar fiind nescut în Unăgia (comitatul Caraș-Severin), nu îmi permit nămașruia a-mi trege la îndoielă patriotismul meu maghiar.

Ce privește ținuta mea la alegerea artistiei comunale, care altcum este deja de mult aprobată de autoritatea comitatensă, spre a nu fi sedus publicul cetitor, după cum văd că intenționează abonentul, servesc următoarele deslușiri bazate pe purul adevăr: E drept că am cortesit pentru delaturarea artistiei comunale vechi între marginile legii noastre, dar la acest pas m'a îndemnat numai interesul binelui comun și bine înțeleas al nostru al tuturoră, vășând, că artistia vechiă a plecat pe porvină, tocmai pentru-că fostul primar era suflet bun, — lăsându-se primarul acesta a fi condus de interesele mârșave ale unora cari se jirau pe sine de fericitorii poporului, pe când în faptă le plăcea să pescuiescă în apă tulbură. Prin conducerea blândă a adeseori numitului primar, au nisuit Domniilor a ocupa care de care părțile după părțile de pământ din averea comunel, cari valorează mil de fiorin, așa prin devastarea necruțătoare și fără asemănare a pădurii comunale (izlazului) s'a făcut încă o pagubă de circa 20 mil de fiorin.

Aceasta este cauza care m'a îndemnat la cortesire, și autorul articolului din chestiune, dacă are obraz, să iasă afară din țară, spre a-i pute arăta cu degetul neadevărul aserțiunilor sale.

Iar referitor la persoana primarului actual Dimitrie Saberca voiesc a înșira numai pe scurt, că dntul a servit încă 3 perioade ca primar și a dovedit în tot deama destoinicia și hărnicia rocerută, dar nici decum slugărnicia, dntul poșede inteligență și purtare bună ca nici alt econom în comuna noastră, are caracter firm și nu se linguește și nici odată nu pleacă genunchii înaintea nimănuia. Numitul are aceste calități frumoase, dovadă că pe fiul său l'a educat pentru cariera de preot, ear pe flica sa de învățătoare. Trebuie știut și aceea că bară la afirmatele merite, cari îi place abonentului a le atribui fostului primar, au puz'o însuși actualul primar în cele 3 perioade de serviciu antecedent.

Este o scornitură afirmarea abonentului, că subscrișul ar fi abzis capitalele tuturor acelora, cari au acți delă „Prilipețeană”. E adevărat că la b datorasți s'a abzis capitalele în urma decisiul direcțiunei „Almajana”, din aceea crusă, că s'a constatat, cumcă dntșy au mai făcut și la alte institute datorii ipototecare, prin urmare abicerea a fost în interesul institutului.

Ce privește înființarea societății comerciale „Prilipețeană”, aceasta nu și a luat inițiatva din cauza, că poporul nostru ar avé lipsă de astfel de institute, nu — ci simplu din indemnul de resbunare contra mea, fiind că am contr buit la spargerea cubului devenit deja periculos pentru interesele bine pricepute ale comunei noastre.

În fine resping cu adăncă indignare aceea însinuațiune a autorului, că m'am îmbogățit așa tare din spinarea poporului de aici, deoarece ce nu prințfăuirea acestuia ci chiar din contră prin ajutorarea și sprijinirea materială și morală a poporului nostru am conlucrat la îmbunătățirea nu numai a stării mele materiale, ci a întregel comunl, ceca ce îmi ieste dovadă tot Almajul. De Dumnezeu să-și c știpe toți

aceia, care se numesc fericitorii poporului, tot pe aceea cale averea lor, cum am căștigat'o eu.

Până când autorul anonim al articolului din „Valea Almajului” nu-și subscrie cinstitul nume, până atunci închei ori și ce polemică cu dntul și declar toate afirmările lui de infame.

Theophil Osiecki.



Bozovic, la 13 Iulie 1900.

Subscrișit cetind articolul „Din Valea Almajului” nrul 113 al mult prețiosului nostru ziar „Tribuna Poporului”, ne luăm libertate ca abonent vechi a reflecta cu câțiva amici în paține cuvinte următoarele:

Respingem cu cea mai mare indignare întreg cuprinsul articolului din chestiune.

Ne pune în mirare obrăznicia aceluș abonent când îndărsnește a ieși în publicitate cu astfel de minciuni scornite și infame, deoarece nu numai noi, ci poporul Almajau cunoaște foarte bine pe domnul Theophil Osiecki. Dntul este născut în Oravița, dar crescut în mijlocul nostru. Deși străin de neamul nostru, totuși prin însușirile lui eminente: caracter firm, morală exemplară, sirguintă nelnteruptă, a știut a conduce poporul nostru la multe bune. Ca cive al comunei Prilipeț a lucrat din respectul, ca poporul să facă progrese în cultivarea pomilor, a vitelor și în economie, așa că astăzi mândri se simt Prilipețeni, dacă vine un strain și vede vitele sau pomii lor. Aceasta înaintare o putem atribui numai și numai harnicului Domn Theophil Osiecki.

Aceste siruri le-am scris, pentru a ieși adevărul la lumină, și apucăturile mârșave ale abonentului On. public să le pună sub picioare.

Cu stimă:

Daniel Iova, Ion Stanoilovits, Daniel Radiofloris, Jualor Kristoj, Jean Crento, Zaharie Miulescu, Romulus Demetru, Olimpe Gerjoba, Rudolf Domenbaum, Iancu Mihulința.

ACADEMIA ROMÂNĂ

CONCURSURI PENTRU PREMII

1900.

B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

XIII. Premiul Statului Eliade-Rădulescu 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1900.

Studii comparative asupra dialectelor și sub-dialectelor române.

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1900.

XIV. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1901 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Domnia lui Ștefan-cel-Mare

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1900.

XV. Premiul G. San-Marin, în suma de 2.000 Lei, împreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul 1902 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine atât la Orient cât și la Occident, începând cu secolul XVI până în anii din urmă.

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1901.

XVI. Premiul Statului Lezăr, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și al compozițiunii lor chimice.

Acest studiu va trebui să cuprindă cel puțin:

I. Expunerea conștințelor ce avem asupra:

a) întinderii viilor, valorii și contului culturii lor;

b) producțiunii vinului sau a producțiunilor derivate și a valorii lor;

c) comerțului exterior de vinuri și de produse derivate; și

d) consumațiunii interioare de vinuri și de produse derivate.

II. Descrierea a cel puțin patru din marile podgorii din țară, luând de preferință două din Muntenia și două din Moldova.

Descrierea va trebui să cuprindă:

a) topografia generală;

b) expozițiunea;

c) natura geologică și petrografică a solului;

d) pe cât posibil climatul sau cel puțin dat' le meteorologice ale regiunii;

e) descrierea speciilor de viță cultivate cu desemnuri de struguri și de frunze;

f) modul de cultură a vieții și costul lucrului;

g) modul fabricării vinului și eventual al produselor derivate;

h) producțiunea, valoarea ei;

i) valoarea viilor;

j) viile cele mai renumite;

k) analiza mecanică și chimică a pământului din cel puțin trei vii pe podgorie, cari se se deosebesc mai mult una de alta, fie prin calitatea sau cantitatea sau produselor, fie prin natura pământului;

l) analiza mustului fabricat din câte o sirgură specie de struguri;

m) analiza musturilor fabricate din amestecuri de struguri, așa cum se face de ordinar prepararea lor în localitate; se vor analiza cel puțin musturile provenind din viile ale căror pământuri au fost analizate;

n) analiza vinurilor din acele podgorii analizându-se cel puțin vinurile din viile ale căror pământuri au fost analizate și pe cât posibil vinurile produse în aceea vie în diferiți ani.

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1902.

XVII. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Alcoolismul în România.

Lucrarea va cuprinde:

I. Un studiu statistic asupra consumațiunii diferitelor băuturi spirtoase în raport cu populațiunea.

II. Compozițiunea băuturilor spirtoase consumate:

a) produsele distilațiunii vătămătoare sănătății;

b) Fecșțele întrebuintate la noi și acțiunea lor fiziologică;

c) Influența materiilor prime stricate asupra produselor distilațiunii.

III. Patologia alcoolismului: cercetări originale și critice asupra cauzelor și lesiunilor produse de alcoolism în România în raport cu compozițiunea alcoolului consumat.

IV. Raportul în alcoolism și diferite alte boale răspândite în țară.

V. Conștințele morali și economice ale alcoolismului, cu date statistice.

Lucrarea va fi basată pe cercetări originale.

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1902.

XVIII. Premiul Neuschotz, de 2.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1903 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

Expunerea finanțelor statului român dela 1859 până la 1902, cu o întroducere asupra finanțelor Domniilor Regulamentare.

Terminul presentării manuscrizelor la concurs este până la 1 Septemvrie 1902.

XIX. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 10.000 lei, împreună cu procentele acestei sume dela 1891 până la acordarea premiului, se va decerne în sesiunea generală din anul 1904 celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect:

istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii române în țările din dreapta și din stânga Dunării-de-jos.

2. Teoriile vechi și noue despre originea și locuințele Românilor în cursul evoluțiunii mediu.

3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și intruziunile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părășirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.

5. Originile Principatelor române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștințios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și ori-ce resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere ori-ce fântână ce ar pute contribui la lămurirea chestiunii.

Seminariul Vancean de băieți.

1. Părinții, cari voiesc să-și așeze băieții pe an școl. 1900/1901 în seminariul junimii române greco catolice dela gimnasiul superior gr-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avisasți, că terminul concursului de primire este 15 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa Prea Venerabilului Consistor metropolitan din Blaj, și ce privește pe băieții, cari în anul școl. trecut, nu au fost elevi al Seminarului tinerimii, au să fie instruate cu estras de botez, testimoniu de pe anul școl. trecut și atestat de vaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și posta ultimă cu acuratență și să declare, că cunosc deplin toate condițiunile și se obligă a le implini pe toate.

2. Pentru elevii, cari trebuie să fie școlarii ordinarii al gimnasiului nostru, sunt a se plăti: 4 fl. taxă de înscriere, 120 fl. pentru cuartir, vipt, luminat, încălzit, apă-lă și în cas de lipsă medic și medicină, 1 fl. taxă de scaldă, 3 fl. taxă pentru întăritul schimburilor (călcatul rufelor), așa dară cu totul 128 fl., la an. Taxa de înscriere, de scaldă și de întăritul schimburilor are să se plătească toată deodată cu ocaziunea înscrierii, suma de 120 fl. în 2 respective 4 rate anticipative, astfel că în 1 Septemvrie cu ocaziunea presentării sunt a se plăti cel puțin 33 fl. respective 35 fl. În cas de 2 rate, rata a 2-a se va plăti în 1 Februarie, în cas de 4 rate, rata a 2-a se va plăti în 15 Noemvrie, rata a 3-a în 1 Februarie, rata a 4-a în 15 Aprilie. Sumele acestea sunt atât de mică, încât numai primindu-le regulat și anticipative se poate satisface atâtor trebuințe, câte sunt cu susținerea și îngrijirea elevilor. Astfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii, ai căror părinți sau îngrijitori nu și vor solvi ratele la timpul său.

3. Elevii vor avé să aducă cu sine:

a) 4 părechi de schimburi de pânză sau de giolgi bune;

b) cel puțin 4 batiste;

c) 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi de ciorapi sau de obiele;

d) 1 saltea (sac de paie) și 2 lipidee (cearceafuri) de pus pe saltea;

e) 2 perini și 4 fețe (de perint);

f) 1 țol sau plapomă și două lipidee de plapomă;

g) 2 lipidee albe de giolgi pentru coperirea patului (de lână și colorate nu sunt bune, căci nu se poate ajunge uniformitate);

h) 1 cuțit, 1 furcuță, 1 lingură de metal, 1 păhar și cel puțin 3 servete;

i) 1 perie de vestminte și 3 pentru încălțăminte;

l) cel puțin 3 ștergere și 2 pepteni unul des și unul rar.

4. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume:

a) Locuință în sale mari sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă;

b) Vîpt întreg adecv, dejun, prânz și cină.

La dejun vor avea lapte cald cu pâine, la prânz 2-3 feluri de mâncări, la cină 1-2 feluri. La prânz în zile de dulce va fi supă de carne, carne cu sos și mâncare groasă cu carne, eventual zamă acru cu carne și mâncare groasă cu carne sau friptură cu garnitură, iar în zile de post supă de legume și mâncare groasă, ori apoi mâncare groasă de legume și mâncări făcute cu brânză, lapte sau ouă. La cină în zile de dulce va fi friptură sau mâncare groasă cu carne, în zile de post mâncări făcute cu lapte, brânză sau ouă.

c) Spălatul eventual și întăritul schimburilor;

d) Luminatul în timpul recerut;

e) Încălzitul în timp de eamnă;

f) În cas de lipsă medic, medicină și îngrijirea de lipsă;

g) Scaldă caldă în timpul iernii amăsurat prescrierilor igienici;

Afară de aceea superioritatea se va îngrijii, ca elevii pe lângă controla de lipsă să fie și ajutamați în studiere.

5. Părinții în decursul anului școl. să nu trimită la adresa sau la mâna elevilor bani, ci banii să vină la adresa superiorității, care se va îngrijii să le procure rechizițele de școală, cărțile și celelalte ce le sunt de lipsă. Asemenea nici mâncări să nu le trimită, căci Seminarul îi prevede cu cele de lipsă. Mâncările, ce părinții cu toate acestea li-ar trimite fiilor săi, se vor împărți între toți elevii, în cas de cantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivilor elevi.

6. Părinții sunt avertați, că pentru eventualele stricăciuni făcute de fiilor lor sunt răspunzători, și vor avea să le rebonifice. De sine se înțelege, că pentru lucrurile și obiectele, ce se strică prin folosire, fără vina elevilor, nu se va cere nici o desdăunare.

7. Elevii se vor prezenta în 1 Sept. st. n. înaintea superiorității seminariale însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde aceștia vor plăti taxele de lipsă și vor da în seamă obiectele și lucrurile elevilor și li-se va designa mobilierul destinat spre folosința elevilor.

Blaj, în 11 Iulie 1900.

Emiliu Vicin,
rector al Seminarului
Vancean de băieți.

SOMĂM PE OVREII DIN ȚEARĂ.

„Apărarea Națională” din București scrie:

De două săptămâni, presa ovrească din străinătate ne atacă țeara și neamul în modul cel mai violent.

Lăcustele Europei, după ce au năvălit asupra acestei bogate țări, după ce au supt-o până abia i-au mai lăsat un pic de viață, au îndrăzneală să ne ponegriască în fața străinătății, să ne arete lumii ca niște barbari prigonitori, în țeara cărora sunt pline câmpurile și orașele de sânge ovreiesc.

E culmea ingrătitudinii și a mișeliei. Vin în țeară cu bocceaua

sărăciei, și în câțiva ani din vînzătorii de vax ajung bancheri, iar copiii lor medicii de plasă și profesorii universitari. Ei, cari țin destinele țării în mîna, cari au luat parte atât de vrăjmaș în grozava crîsă ce ne-a bîntuit, ei au mișelia să ne birfească și să ne denunțe străinătății ca sîlbatici și fanatici intoleranți.

Aceste nemernici nu pot să treacă, fără să nu fie veștejite așa cum trebuie. Nu putem auzi aceste insulte, fără ca să nu ni-se umfle pieptul de indignare. Nu putem tolera ca asemenea nerușinare să mai continue a ne umili țeara.

Toți românii, de la cei cari conduc frînele țării până la cel mai modest, datorii sunt să facă tot ce împregiurările cer spre a pune botnița gurii pîngăritoare a jidovilor.

Trebuie să li-se deie jidovilor lecția pe care o merită; să li-se arete cum trebuie să respecte țeara în care au venit flămînzii și în câțiva ani ajung milionari.

Și, deoarece-ce acei mișei, cari merg să ne calomnieze pe la redacțiile ziarelor străine, sunt numai niște agenți ai ovreilor din țeară;

Deoarece-ce alianța Israelită își are secția și în țeara noastră, așa că secția din Viena, insultându-ne prin apelurile sale, nu putea face aceasta de cît în urma consimțimentului și informațiilor false ale secției Alianței de aici:

facem răspunzători pe ovreii din țeară de insultele cari ni-se aduc de către presa lor din străinătate.

Îi somăm să intervie imediat spre a înceta acea campanie de birfeli mișelești dacă nu voiesc ca tot acest popor blajin să isbucească odată de indignare și să-i facă fără voie să înțeleagă toată nemernicia faptelor lor.

APEL.

Din incidentul adunării generale a societății „pentru fond de teatru român”, care se va ține în 22 Iulie a. c. st. n. la *Abrud*, subscrișiți, spre a putea da expresiune deamănă de importanța cauzei și bucuriei de care trebuie să fie pătuns tot Românul, vîzînd conducătorii flămurei, pe care stă scris: „cultura națională română”, sosiți la poala munților apusenți, — cu stîmă și încrederea isvorită din iubire frățască apelăm la toți frații Români din aceste părți istorice și romantice, ca cu dragoste să se înroleze sub această flamură — după stare — înscriindu-se de membri.

Fiind cunoscut, că puterea unui popor se manifestă în conștiința națională — vom dovedi putere de viață, când vom îndeplini o datorință sfîntă, și ca Români vom saluta cu iubire sinceră pe membrii comitetului societății din cestiune, sosiți în 21 Iulie la ameză, cu trenul, la Zlatna.

Veniți deci cu dragoste să-i întâmpinăm. Veniți cu aceea ocaziune avînd în vedere aspirațiunile naționale și recerînțele timpului; să ne întrunim, să ne grupăm în giurul flămurei culturii naționale române. Veniți cu încredere în noi, și prin puterile noastre să o arborăm pe piscul munților, din a căror sin au eșit atîți eroi naționali.

Veniți cu toții la vederea ei prin acțiune comună potențată să conlucrăm spre realizarea dorinței pie și juste — de a auzi într'un viitor cît

mai apropiat de pe bină și actorii români — perorându-se gloria străbună și faptele mari demne de imitat a bărbaților devotați cu trup și cu suflet cauzelor naționale române, — deja decedați, și așa a planta și desvolta zelul dorit în toate părțile patriei iubite pentru prosperarea culturală a poporului nostru.

Zlatna, 8 Iulie st. n. 1900.

Iuliu M. Montani,
protopop

Emmanuel Beza,
paroch ort. rom.

N.B. Cări voiesc a participa la banchetul din aceea zi la 1 oră p. m. — dat în onoarea comitetului în pavilionul dela ospătăria opidană din Zlatna, până în 20 Iulie seara să se însinue la ospătăria D. Iuliu Popu.

Comoara de aur.

— Povește igienice și de scăparea vieții, scrise pe înțeleșul și pentru folosul țărănului român. —

De

Intlu Bugnariu Sălăuțanul.

Motto: Sănătatea până la un punct este în mîna noastră.

(C. Șt. S.)

(Continuare.)

Scaldă artificială și vindecătoare.

Scaldă artificială — minerală — sau vindecătoare o folosim numai în urma sfatului medical, pentru-că puterea scaldelor e foarte felurită. Ceea-ce folosesc unuia, poate strica altuia, dacă o întrebunțează fără cauză.

Îngrijirea părului și a unghiilor.

Părul de regulă îl pieptănim: mai întâiu cu pieptăn rar, apoi cu unul des.

Pielea de pe cap să o ținem curată, să o spălăm în toată dimineața cu apă rece.

Părul nu trebuie să-l împletim prea țeapăn, să-l periem prea tare sau să-l ținem pețănătat fără îngrijire. Prin aceasta părul se înăsprește, se îngroașă și cade. Une-ori ne es prin cap ahir și bube.

Mănile trebuie să le spălăm în toată ziua mai de multe ori; unghiile să le curățăm și, din vreme în vreme, să le tăiem. Este lucru necuvincios când cine va țși roade unghiile. Piciorole încă trebuie să le spălăm adese-ori, mai ales printre degete. Unghiile de la picioare le tăiem pe la mijloc mai afund (mai în lăuntru) de cît pe la laturi; în chipul acesta nu vor crește rău.*

V. Nutremîntul.

Părțile constitutive ale corpului nostru le formează: apa, materiile albuminoase, unsoarea și sărurile; din acestea este compus corpul nostru. Prin aceea, că trăim și lucrăm; corpul nostru pierde neînterupt o parte mare din aceste materii. Deci aceste părți constitutive, pe cari corpul nostru le-a pierdut, trebuie suplinit tot cu de aceleași materii.

Aceasta se întemplă prin nutrire. Prin mâncare și beutură conducem în corpul nostru materii nutritoare. Acestea sunt de lipsă pentru creșterea, susținerea și imputerirea corpului. Acea materie, care poate suplini pe oare-care din părțile constitutive esențiale ale corpului nostru, se numește materie nutritoare. Atari materii sunt: albuminiu, unsoarea, zaharul, apa și sărurile.

Mai multe feluri de materii nutritoare formează împreună nutremîntul. Așa d. e. pânea: este nutremînt compus din albumini, amid, săruri și apă, însă nu este nutremînt perfect. Trîind numai cu pâne, omul nu poate rămîné sănătos.

* Despre îngrijirea părului și a unghiilor a se vedea mai prelung la Dr Adolf Sermann: „Anatomia și Higiena.” pag. 96-97 și 98.

Amestecătura corespunzătoare a materiilor de nutrire ne dă nutremîntul. Nutremînt perfect însă ne pot da numai atari materii nutritoare, în cari se află părțile constitutive ale corpului, precum: albumin, unsoare, săruri și a. s.

Dar și acestea numai atunci corespuță nutremîntului perfect, dacă se află atare formă, în care procesul mistuirii le poate străforma în părțile constitutive ale sîngelui.

Așa-dară este de lipsă, ca materia nutritoare să le facem solubile prin ferbere, coacere, etc..

Mâncările și beuturile ajung prin gură în stomac și aici, mistuindu-se bine, se absorb din ele în sânge materiile trebuincioase pentru susținerea și sporirea corpului.

Cu cît oare-care materie nutritoare se desface mai ușor și mai iute și se absorbe în sânge, cu atîta este mai ușoară și mistuit.

Cu cît oare-care nutremînt conține mai multe materii nutritoare d. e. albumini și unsoare, cu atîta este mai nutritor.

Poate fi deci un nutremînt foarte nutritor, însă este greu de mistuit și la tors.

Laptele.

Cea mai perfectă materie de nutremînt este laptele; pentru-că într'însul se află toate acele materii nutritoare, cari sunt de lipsă pentru susținerea și creșterea corpului. Laptele este singurul nutremînt acomodat și îndestulitor pentru sugători.

Laptele trebuie să-l ținem în vase curate și la loc curat și recoros. Cele mai corespunzătoare vase sunt vasele de porțelan, de lut ars sau de tînchea (plev) albă.

Să nu mîncăm lapte dela vacă bolnavă.

Laptele se strică ușor, mai ales dacă stă timp mai îndelungat și la loc cald.

Laptele bun îl cunoaștem de pe gust și de pe mișcă, că lăunând căpușă picuri în apă, aceia se așează pe fund, pentru-că laptele bun e mai greu, decât apa. Dacă punem un picur de lapte bun pe unghie bine curățită, acela nu curge risipit (nu se desface în părțile sale constitutive), ci păstrează forma de picur rotund. Laptele bun mai departe e și gros și de color albă; deci nu subțire și de coloră veră. Frecîndu-l între degete, îl simțim, că e suros ori nu.

La orașe mai ales s'au obicinuit oamenii a falsifica laptele. Toarnă în el apă și mestecă; ba s'au deprins a adăoga la lapte chiar și cretă, înaspreală, făină etc. Prin aceasta voiesc a imita grosiorul. Aceștia însă sunt înșelăciune și tot-odată și păgîbitoare pentru sănătate.

Untul.

Ontul este partea unsuroasă a laptei, și se pregătește din grosior (smântînă) bătut. Untul, mai ales în stare proaspătă, este foarte gustos și ușor de mistuit.

Untul îl mîncăm cu pâne.

Pentru ca să putem păstra untul timp mai îndelungat, trebuie să-l ținem la loc rece, în pivniță (mai bine în gheață), ori să-l înfășurăm într'o ștergere udă și apoi să-l așezăm la loc rece.

Untul se strică ușor și se răncezește. Acesta se cunoaște de pe mirosul său desebit.

Cașul.

Cașul se pregătește din laptele înțegat. Cașul e foarte nutritor. Din laptele grosiorit se pregătește caș puțin unsuros, din laptele negrosiorit — caș mai ușor.

Se nu mîncăm caș stricat sau trecut în mucezeală, pentru-că acesta ne cauzează durerea de stomac.

Escriere de concurs.

„Asociațiunea națională Arădiană pentru cultura poporului român” scrie concurs pentru distribuirea următoarelor stipendii:

1) Două stipendii de câte 200 coroane pentru învățăceii, cari voiesc a se aplica la școala de sculptură și artă din Arad,
2) Două stipendii de câte 100 coroane pentru două cadre de maeștri, cari voiesc a se perfecționa în străinătate.

3) Opt stipendii de câte 50 coroane învățăceii cari voiesc a se aplica la vreo maeștrie.

Dintre concurenți, pe lângă atestatele de boț și atestatele școlare de până acum, cei cari voiesc să dobândească stipendiile pentru școala de sculptură și artă din Arad au să dovedească că posedă deplină calificativă și corespund cerințelor pentru a pute fi înscrși la această școală.

Calfele, cari doresc a dobândi stipendiile de câte 100 coroane pentru perfecționare în străinătate, pe lângă atestatele de boț și de moralitate au să arete maeștria, pentru care sunt calificați. — apoi că respectivul este calfa licențiat, locul și maeștrul unde a lucrat până acum, precum și locul, unde voiesc a se perfecționa.

În fine băieții, cari voiesc a dobândi stipendiile de câte 50 coroane anuale pe lângă atestatele de boț și atestatele școlare au să arate și să-și designeze locul și maeștria la care voiesc a se aplica. — Se cere, ca la acești învățăcei să cere condiționat etatea de 12 ani.

Recursele întregite cu documentele de mai sus sunt a se adresa subscrisului director primar în Arad până la ziua de 15 August 1900 stilul nou.

Arad, din sedința directoarei „Asociațiunii naționale Arădiană” ținută la 2 Iulie 1900

Petru Truța,
director primar.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de contabil la Institutul de credit și de economie („Căminul” din H. Dobra devenit vacant, în care este împreună un salariu anual de 1200 coroane și tantiema statutară, se cere concurs.

Concurenții la acest post au a-și înainta Direcțiunii rugărilor lor instruite cu atestatele de serviciu și de calificare până în 15 August 1900 st. n.

Alesul va avea să-și ocupe postul din 15-20 Septembrie și numai după serviciul de probă de un an poate deveni ales definitiv.

H. Dobra, la 10 Iulie 1900.

Direcțiunea.

AVIS!

Spre a ne pute orienta cu privire la încuștirarea oaspeților și acuzarea trăsăturilor de lipsă, precum și pentru orientarea atelierului concretizat cu servirea banchetelor, rugăm pe toți cei ce vor participa la adunarea societății pentru fondul de teatru român ce se va ține în zilele 22 și 23 Iulie a. c., să binevoiască a se înștiința la adresa subscrisului Dr. Laurențiu Pop, adresat în Abrud, cel mult până în 15 I. c., anunțându-ne totodată, dacă dorește a lua parte și la banchet.

Este în interesul onorabilor oaspeți, ca să se înșine la timp, ca să nu fie expuși neplăcerii de a nu afla trăsuri la îndemână și să nu întâmpine greutăți la încuștirare și la participarea la banchet.

Abrud, 6 Iulie 1900.

Dr. Laurențiu Pop, Petru Macoveiu,
pres. com. de încuștirare, secretarul com. de încuștirare.

— Una la zi. —

Combătând venirea la putere a liberalilor, „Evenimentul” din Jasi (numărul de la 22 Iunie v.), organ conservator, scrie:

„Ar fi în adevăr o culme cu lesăvire pripășioasă faptul, ca în situația actuală, când Europa trece prin o criză politică și financiară etc. etc., ar fi o culme, zicem, ca tocmai în situația de azi, colectivității să-și înfișă din nou ghiarele în trebile publice”!

Domnule „Gelehrter”! Angajează telegrafic pe acest publicist vi uros, căci „culmea prăpăstioasă” și încă „cu desăvârșire prăpăsti așa”, e păcat să lipsească din enciclopedie.

Noutăți

Arad, 13 Iulie 1900.

Cas de moarte. Dl Iuliu Vațianu, maeștru mecanic orășenesc și soția sa, doamna Elisa, au îndurat o lovitură grea. Dragălașa lor fetiță *Cornelia*, abia în vîrstă de aproape 4 ani, a încetat din viață ieri, în 12 I. c. Inmormântarea i-se face azi după ameză. Adresăm sincere condolențe întristaților părinți.

Contele Golnhovski la Paris. În ocazia ministrului de externe al monarhiei noastre, ministrul de externe francez, dl Delcassé a dat un dejun, la care au luat parte, între alții, contele *Wolkenstein*, ministrul Austro-Ungariei, *Lorenzelli*, nuntiu papal, contele *Tornicelli*, ministru al Italiei, *Woldeck-Rousseau*, ministru președinte al Franței, *Decruis*, ministru al coloniilor franceze și *Millerand* ministru al comerțului.

Comisar guvernial pentru cursurile de învățământ administrativ. Foile ungurești au știrea, că ministrul-președinte *Coloman Szell*, ca ministru de interne, a numit pe deputatul *Ruffy Pál* comisar guvernial pentru cursurile de învățământ ale notarilor comunal și cercuali, ce se vor deschide cu 1 Septembrie anul curent. Datoria noului comisar va fi, ca să controleze activitatea acestora și la examenele lor să ia parte ca reprezentant al guvernului.

Biserica sârbească din Arad are paroch nou Fostul preot Mihail Putnic s'a mutat la Sân-Petru-sârbeșe, și în locul lui a fost trimis dl Ilie *Beleslin*, până acum preot în Timișoara. Noul paroch a fost introdus în oficiu ieri, în ziua de Sfântul Petru și Pavel.

Un ministru în pensie. Foile maghiare sunt informate, că ministrul ungareș de honeste, baronul *Fejervary*, implinind acum tocmai 50 de ani de serviciu militar, doarește să se retragă cu totul în viața privată, părăsind fotoliul de ministru.

Parastas Ni-se scrie: Duminecă, în 11/24 Iunie a. c., implinindu-se șase săptămâni de la moartea regretatului *Aurel Jurca*, învățător gr. or. român pensionat, s'a ținut un parastas în biserica din Cladova (com. Arad) din partea păriașilor, a soției sale și a rudeniilor. La parastas a luat parte aproape întreaga comună.

Petrecerea maeștrilor călțunari din Arad, care avea să se țină ieri în grădina restaurantului Szabó din piața Kelemen, din cauza timpului nefavorabil s'a amânat pe mâine, Sâmbătă seara, când se va ține în același local, unde publicul român e rugat să participe în număr cât se poate de mare. Va avea fiecare plăcute momente de distracție.

Consulatul român din Budapesta cu ziua de 9 Iulie și-a strămutat locuința (din strada Gyár Nr. 20) la Nr. 39 pe cheiul *Francisc-Iosif*, în curtea Thonet.

Catolicii din Ardeal. Ieri, 12 Iulie n. catolicii din Ardeal și-au început adunarea generală de vară în Cluj sub președinția episcopului conte *Gustav Majláth*. Adunarea va ține mai multe zile. Cu acest privilegiu nou-numit director de domenii al statului catolic, baronul *Bornemisza Elemér*, va depune jurământul oficial în mâinile episcopului.

Notariat nou în comitat. Cunoscută ungurească *Medgyes-Egyháza* din comitatul nostru a primit îngăduința să și sistematizeze post notarial propriu. Concursul pentru alegerea de notar e și publicat deja pentru ziua de 28 I. c. n.

Catastrofe groaznice. Din *Varșovia* se anunță, că viscole înfricoșate au băntuit zilele trecute în districtele *Petrican* și *Radom*. Viscolul a fost urmat de un potop de ploaie cu grindină, care a nimicit sîmîncăturile cu desăvârșire pe teritoriul imense. Fulgere grozave au aprins multime de case și au ucis vro 80 de oameni.

Tot astfel și ținutul *Tisov* (Slovacia) viscolul și grindina au nimicit Sâmbătă noaptea toate sîmîncăturile. În urma ploii torrențiale râul *Roma* a exundat și a dus cu sine două mări poduri dintre comunele *Nyustya* și *Fürész*. Pe unul din aceste poduri erau o multime de curioși, cari odată s'au prăbușit cu pod cu tot în valurile turbate. *Dintre 14 jertfe ale nenorocirii numai 4 au putut să scape cu viață.*

Eronul din Sparta. Majorul grec *Fikioris* merită să fie înșirat lângă legendarii eroi spartani. Amărit în adîncul sufletului sau de moartea actuală a Greciei, *Fikioris* a voit să urzească o revoluție contra guvernului. A așezat proclamații revoluționare în Sparta; dar puțin îi s'au urmat. Din 189 aderenți, ce adunase în jurul său nu i-au rămas credincioși decît 5. Cu aceștia s'a refugiat într-o spelună din muntele *Taigetos*, care însă încurcîndu în impresurată de armată nu mergea. El fu de repetate ori provocat să capituleze, dar la toate provocările a răspuns cu împuscături. Într-una din zilele trecute s'a născut ocazia întregi din spelună cu cei 50 soldați trimiși să îl prindă. Când și a sferșit gloanțele *Fikioris* era încă în viață cu trei voinici alături și cu aceștia a început o erupțiune, deși era rănit la braț. Planul lui nu a reușit, căci un glonț i-a sîntat viața, pe când soții s'au fărâșit și prinși. Cadavrul lui *Fikioris* a fost dat familiei, care l'a înmormântat în uniformă. *Fikioris* a luat parte în războiul urco-grec, dar deși era de o cetezanță rară, totuși n'a fost ucis de glonț turcesc și a trebuit să cadă acum jertfă unui glonț grosesc.

Noua capitală a Africii sudice. Din *Capstadt* se anunță, că după terminarea războiului buru-englez, *Englitera* va proclama orașul *Blomfontein* (din *Oranje*) capitală a statelor sud-africane, unde își va avea rezidența comandantul suprem al ostirii engleze și tribunalul superior din Africa sudică. — Va mai curge însă până atunci mult sînge englez prin plaiurile buru.

Mulțumită publică. În scopul zădăririi școlii confesionale rom. gr. or. din comuna *Ostrov*, protopopiatul *Lipovei*, din dragostea către școală și națiunea sa iluștra familie *Mocșonyi* a avut bunăvoința a da o sumă pe 300 coroane. Permite-ne deci iluștra fam. *Mocșonyi* a ne exprima și pe această cale sincera noastră mulțumită, stimă și recunoștință pentru acest dar depus pe altarul culturii noastre naționale. — Deie certul, ca această jertfă să fie jertfa lui *Avel*, ear exemplul fie imitat de toți aceia, cărora le zace la inimă binele națiunii.

Ostrov, la 8 Iulie 1900.

Iulian Popescu,
preot.

Dr. Gavril Cosma, avocat, cu soția Livia născ. Goron, din Beiuș în numele lor și al familiilor lor aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților încetarea din viață a fiului lor Partenie, întîmplată la 8 Iulie a. c. noaptea la 12 ore, în etate de 1 an și 2 luni.

Se caută un ucenic la maeștrul ferar (covaciu) N. Benea, în Șiria (Vilăgos). Doritorii să se îndrepteze la susnumitul maeștru.

Posta redacției.

Iosăgel. Dacă preotul este inconștient de chemarea sa, după ce aș adas la cunoștința consistorului cele pericute, să și așteptăți acum până se recalcă afacerea. Alfa. Nu știm nimic de „răspunsul” despre care ne întrebă. Celelalte cu plăcere, când la va veni rîndul.

I. P. Carlsbad. D-lui O. i se trimite foaia, însă fără adresa precisă, căci nu ni-a comunicat locuința. Soluță I.

Felurimi.

Tunuri cu gloanțe de — brînză!... În aceste zile, când din atâtea părți ale lumii vin tot veșt de teribile avîrșiri de gloanțe dela oameni asupra oamenilor, — ne reîmprespătam înlămplarea minunată, când doi înduşmășiți, punându-și față în față tunurile, trăgeau din ele cu gloanțe de — brînză. Într'adevăr. Numai înainte cu câțiva ani, pe când republica argentină purta războiu cu statul Uruguay, s'a dat o luptă pe mare, aproape de Montevideo, unde corăbiile Argentinienilor fură respinse, și anume în urma unei bombardări teribile cu... cașcaval. Eată cum s'au petrecut lucrurile. Pe corabia principală a Uruguayenilor se isprăviseră gloanțele. Locotenentul făcî asta cunoscut amiralului comandant zicîndu-i:

— Dușmanul nu vrea să o slăbească și noi nu mai avem ghiulele.

— Dar' pulbere (praf) mai avem?

— Pulbere e încă destulă.

— N'am mîncat noi oare azi dimineață niște brînză olandeză grozav de tare și rotundă, ea ghiuleaua? întrebă amiralul.

— Ba da; mi-am rupt cutitul într'însa.

— Cât mai avem din această brînză?

— Peste treizeci de bucăți.

— Se vor potrivi oare în tunurile noastre?

— Zeu, trebuie să încercăm. Are să fie ne mai pomenit: mă duc jos să ved! strigă locotenentul vesel.

După câte-va momente „Santa-Maria”, cea mai mare corabie uraguyană, înaintă și începî din nou să tragă focuri.

O ghiulea isbi catartul (stîlpul) cel mai de căpetenie aproape de amiralul argentin, se sparse în mij de bucăți mici și sili pe acest viteaz să se retragă în grabă în cealaltă parte a corăbiei. A doua ghiulea omorî pe doi oameni nu departe de amiral, se isbi de scînduri cu un sunet particular și se sparse într-o ploaie de fărîmituri.

— Aceste sunt șrapnele (gloanțe ce la cădere se sparg în mij de tînduri și împrescînd în giur potop, gloanțe oprite a se folisi). E o mișelie și în contra dreptului ginților! strigă totți oficerii în cor. Tunurile dușmanului nimeriau de minune. Mai fiecare ghiulea nimeria și acoperia pe oameni cu o materie cu totul necunoscută. În fine Argentinienii reușiseră să pună mîna pe o probă din aceste ghiulele, și amiralul, neștiind dacă trebuie să injure sau să ridă, strigă:

— Asta e ne mai pomenit! *Ne bombardează cu brînză!* E revoltător, pe legea mea! însă când o ghiulea earșși rîni pe doi oameni, el dete ordina de retragere.

Corabia era de sus până jos acoperită cu un fel de tenciu și bucățele de brînză, la care soldații s'au așezat la început cu uimiți, ear pe urmă au și gustat din ele; nimeni nu vorbia, căci le era rușine, că au fost siliți să se retragă dinaintea unor asemenea ghiulele.

Această luptă e un fapt istoric, deci adevăritatea lui nu poate fi pusă la îndoială.

ULTIM CUVENT.

La o serată un virtuos la pian își depune totă silința în executarea unei piese.

— N'ai idee, iubite domnule—se adresează stăpîna casei unui musafir—cât de greu e de executat această bucată.

Domnul răspunde:

— De n'er fi chiar imposibil!

Editor: Aurel Popovici-Barclanu.
Red. respons: Ioan Russu Sirianu.

Concurs.

In urmare ordinului Venerabilului Consistor Diecesan din Arad, de dato 9/22 Martie, nrl. 1738 ex 1900, se escrie concurs pentru indeplinirea unei capelanii temporale de clasa primă, pe lângă veteranul preot Sinesle Sasu, din comuna bisericăscă gr. ort. română Cherechiu, cu termen de alegere pe 30 Iulie, 12 August 1900.

Beneficiul încopciat cu acest post este: a) sesiunea parochială prețuită în 1400 cor., b) desdaunare pentru pășune: 96 cor., c) birul dela 182 numere de casa (grâu și cucuruz) 200 cor., d) venitul dela înmormântări mari și mici 130 cor., e) venitul dela cununii 64 cor., f) venitul dela boteze 32 cor. — De tot 1922 coroane. Din care venit detrăgându-se contribuțiunea regescă, comitatensă, comunala și alte sarcini obveninde, cari fac 257 cor. 92 fil. rezultă un venit curat de 1634 cor. 08 fil. —

Alegându-l capelan va avé a da preotului veteran Sinesle Sasu jumătate din suma beneficiului sus-atins.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a susterne petitele lor instruate conform §-lui 15 lit. a) din Regulamentul pentru parochii adresate comitetului parochial din Cherechiu, Reverendisimului Domn. Protospresbiter tractual din Șiria Georgiu Popoviciu, până la 26 Iulie, 8 August 1900 inclusive; iar până la expirarea concursului au a-se prezenta în sânta biserică din loc pentru a-și dovedi dexteritatea în celea rituale și oratorie!

Din ședința extraordinară a comitetului parochial gr. ort. rom. din Cherechiu, ținută la 11/24 Iunie 1900.

Pentru comitetul parochial:

Teodor Stan, m. p.
presid.

Ioan Micoroiu, m. p.
notar.

In contelegere cu mine: Georgiu Popoviciu m. p. ppbiter tractual.

460 3—3

Banca generală de asigurare mutuală. „TRANSILVANIA“

423 14—48

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;
2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichis, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la decontă anticipiez de la mine cheltuielile de intabulare.

Provoacăndu-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de împrumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes să îmi deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de împrumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4¹/₂ și 5%
pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de împrumut pe imobile și moșii 453 8—8

Szűcs F. Vilmos

ARAD, F6-nt Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

Op. premiat de Academia Română.

Seminte

din

Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesti

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protospresbiter etc

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: Cuvântări la toate Duminecile de preste an.

„ II.: „ „ „ praznicele și sărbătorile, precum și la casuale bisericesti.

„ III.: cuvântări la înmormântări, parastase etc.

Prețul fiecărui tom 3 coroane și porto postal.

Se află de vânzare la autor în Sibiu.

462 1—3

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrăgând orele dela 9—11 în. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de lecuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprinderi de pelița peptului și a foalelui, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburi de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu și Iod), Ingrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boala de zachăr (diabet).

3. Anemia, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervositatea.

4. Morburi de piele învechite, scrofule, luparea etc.

După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de lecuirea cu apă rece, de masaj sau împachetare. — Intrebuintarea odată costă: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camere pentru inhalație, după metoda dela Gleichenberg Ems, pentru aprinderi acute și învechite de gâtlee, de plumăni, cum și pentru dilatare de plumăni și astma. — Intrebuintarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. Intrebuintarea odată: 60 cr.; 15 bilete 7 fl.

Ginnastica svedeză pentru întărirea reconvalescenților cu musculatura slăbită, pentru întărirea băieților și a oamnelor dezvoltate, cari sufer de morburi de inimă și de strimțarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după cum e felul casului de boală.

Fie care bolnav se bucură de scutirea ce i-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi i-l dau. Ori ce îndeplinire a curei se întreprinde sub vegherea mea personală

Dr. A. HECHT, 450 13—13

Arad, strada Templom, palatul Minorilor. Telefon: Nr. 270.